

Số: 08/2023/QĐST-DS

Quận 3, ngày 25 tháng 5 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 3, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Nguyễn Gia Phước

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Ngọc Trinh - Thư ký Tòa án nhân dân Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 3 tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Tuyết Sương - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 5 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân Quận 3 mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 137/2023/TLST-DS ngày 13 tháng 4 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 118/2023/QĐST-DS ngày 15 tháng 5 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Ông L, sinh năm 1959

Địa chỉ: Đường M, phường N, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người bị yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà H, sinh năm 1960

Địa chỉ: Đường M, phường N, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu và bản tự khai, người yêu cầu ông L trình bày: Ông và bà H, sinh năm 1960 kết hôn vào năm 1993, đăng ký tại Ủy ban nhân dân Phường 12, Quận 3 theo Giấy chứng nhận kết hôn số 04/1993 ngày 08/2/1993 (Bản sao trích lục kết hôn số 98/TLKH-BS ngày 10/3/2023). Ông L và bà H không có con chung.

Hiện nay, bà H bị mắc bệnh tâm thần phân liệt, tai biến mạch máu não, đã từng điều trị tại bệnh viện tâm thần Chợ Quán nên nay ông yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục dân sự liên quan.

Tại phiên họp, ông L có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt và đề nghị Tòa án tiếp tục giải quyết vụ án theo quy định pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 3 tham gia phiên họp phát biểu:

Về tố tụng: Các đương sự đã chấp hành quy định pháp luật, Thẩm phán và Thư ký phiên họp đã tiến hành tố tụng đúng theo quy định tại Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ và phần trình bày của các đương sự có căn cứ xác định bà H mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, Viện kiểm sát nhân dân Quận 3 đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông L.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 3 nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Người yêu cầu ông L yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối bà H; bà H có hộ khẩu thường trú tại Quận 3 nên đây là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Quận 3 được quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về tố tụng:

Xét người yêu cầu L có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Vì vậy tại phiên họp hôm nay, Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt ông L là phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 367 Bộ Luật Tố tụng dân sự.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ Bản sao trích lục kết hôn số 98/TLKH-BS ngày 10/3/2023 của Ủy ban Phường 12, Quận 3 thể hiện ông L là chồng của bà H và ông L yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 25/4/2023, Tòa án nhân dân Quận 3 đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định về năng lực hành vi dân sự của bà H tại trung tâm Giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 2903/KLGD ngày 26/4/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận:

- Về y học: Đương sự sa sút tâm thần trong bệnh mạch máu não, mức độ nặng.
- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*.

Từ những căn cứ và nhận định trên thì ông L yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại Khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự và Khoản 1 Điều 22 bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông L được xác định là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi. Do vậy, ông L được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ nêu trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, khoản 2 Điều 367, Điều 370, 371, 372, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông L:

Tuyên bố bà H, sinh năm 1960; Căn cước công dân số 082160000284 do Cục trưởng cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 10/5/2021; Địa chỉ: Đường M, phường N, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông L được miễn lệ phí dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Các đương sự được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND TP.HCM;
- VKSND Quận 3;
- Chi cục THADS Quận 3;
- Các đương sự;
- Lưu VP, Hồ sơ

THẨM PHÁN

Trần Nguyễn Gia Phước